

STRATEGIA ROZWOJU GDAŃSKA 2030 PLUS

PODSUMOWANIE 10. WARSZTATU Z MIESZKAŃCAMI

Miejsce: **Gdańsk Chełm**, Zespół Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 6, ul. Emilii Hoene 6, Gdańsk

Data: 28/10/13	Godzina: 17:00 - 19.30	Moderator: Piotr Wołkowiński
Liczba uczestników: 14	W tym:	
	Kobiet: 4	
	Mężczyzn: 10	

PRZEBIEG SPOTKANIA

Założenia do dokumentu Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus powstają we współpracy z różnorodnymi środowiskami opiniotwórczymi, w tym przede wszystkim z **mieszkańcami** - ekspertami w dziedzinach życia dnia codziennego.

Warsztaty składały się z dwóch części. W części wstępnej, uczestnicy spotkania wspólnie określali najważniejsze bolączki i potrzeby swojej dzielnicy, jak i całego miasta. Następnie w podgrupach dyskutowali o sposobach, w jakie powinien zostać zmieniony obecny stan rzeczy poprzez wskazanie zagadnień inspirujących do refleksji nad pożądanymi kierunkami zmian warunków funkcjonowania miasta.

Podczas sześciu zrealizowanych spotkań w pierwszym etapie procesu partycypacyjnego (Przymorze Wielkie, Wrzeszcz, Orunia, Oliwa, Śródmieście, Piecki-Migowo) mieszkańcy opracowywali zagadnienia i założenia do przedstawionych przez moderatora dziesięciu obszarów funkcjonowania miasta. Spotkanie na Chełmie było dziesiątym z cyklu warsztatów z mieszkańcami i Radnymi Jednostek Pomocniczych poświęconych budowie Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus. Uczestnikom spotkania zorganizowanego na Chełmie zaproponowano omówienie jednego z sześciu proponowanych tematów, tj.: **Miasto dobry start na życie - edukacja**, w tym alternatywna edukacja obywatelska; **Wysoka jakość życia**; **Współdziałania na rzecz miasta** - nowe formy przekazu informacji i współpracy ułatwione technikami IT, wspólna praca w warsztatach o mieście, rola Rad Dzielnic i grup inicjatywnych; **Praca i zdrowie gospodarcze miasta** - porty, przemysły innowacyjne, MŚP, innowacyjność gospodarcza, ekonomia społeczna, zatrudnienie, praktyki, kwalifikacje; **Lokalność dzielnicowa** - inkubatory społeczne, domy sąsiedzkie, innowacyjność w dzielnicach, alternatywna edukacja obywatelska; **Integracja społeczeństwa**, w tym zintegrowane dzielnice oraz przytrzymanie i przyciągnięcie osób młodszych do Gdańska. Zebrani na spotkaniu mieszkańcy wybrali rozważania nad domeną odnoszącą się do **Jakości życia** w mieście.

Niniejsze podsumowanie zawiera refleksje dotyczące wizji mieszkańców oraz ich oczekiwania wobec Gdańska w 2030 roku. Wszystkie zebrane kwestie i przedstawione komentarze odzwierciedlają postrzeganie miasta z perspektywy mieszkańców, którzy uczestniczyli w warsztatach.

KWESTIE BIEŻĄCE ZGŁOSZONE PRZEZ MIESZKAŃCÓW W PIERWSZEJ CZĘŚCI SPOTKANIA

Słowa/pojęcie	Komentarz
Rada Dzielnic	Rada Dzielnic powinna służyć mieszkańcom i dzielnicy.
Od marzenia do ziszczenia	Dobrze jest marzyć. Wartość wymienionych dziś pomysłów będzie mierzona realnymi możliwościami ich realizacji.
Przestrzenie rekreacyjne	Brak ciągłości przestrzeni rekreacyjnych, tak by łączyły się w obszarze całego miasta.
Stop dla rozwoju sieci marketów	Rozwój handlu powinien bazować na innych opcjach niż tylko markety.
Racjonalna przebudowa dróg, przyjazna komunikacja miejska	Rozmowy o komunikacji miejskiej wzbudzają zazwyczaj sporo kontrowersji. Wspólna praca nad pomysłami odnoszącymi się do poprawy systemu komunikacji miejskiej i infrastruktury drogowej, wymaga pozytywnego nastawienia uczestników dyskusji na odnalezienie kompromisu.
Zagospodarowanie czasu młodzieży - domy sąsiedzkie	Potrzeba większego skupienia uwagi na potrzebach młodzieży, nad sposobami spędzania czasu wolnego adekwatnymi dla rozwoju młodych ludzi. Domy sąsiedzkie są tu bardzo dobrym rozwiązaniem.
Urzędnik na prowizji	Pracownicy urzędu powinni być wynagradzani adekwatnie do skuteczności załatwienia danej sprawy, a nie otrzymywać stałej pensji.
Postawienie na komunikację wodną	Alternatywą mobilności w mieście jest znacznie większe niż dotychczas korzystanie z dróg wodnych w tym morskich.

KWESTIE STRATEGICZNE

PORUSZANE ZAGADNIENIA	SYNTEZA WYPOWIEDZI MIESZKAŃCÓW
WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA	
1. Edukacja	- zwiększenie liczby szkół przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby uczniów w klasach; - kształtowanie postaw obywatelskich; promocja kultury mobilności; - zrewolucjonizowanie pracy nauczycieli w zakresie kształcenia u uczniów kreatywności i odpowiedzialności; - rozwój funkcji edukacyjnej mediów; - szkoła jako miejsce spotkań obywatelskich - zaangażowanie w tych wielofunkcyjnych obiektach animatorów oraz managerów aktywizujących mieszkańców.
2. Otwarte miejsca spotkań	- kluby osiedlowe, jako miejsca spotkań młodzieży i dorosłych (alternatywa dla przebywania na ławkach pod blokami); - organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi (podróżnicy, sportowcy,

	dziennikarze); - integracja mieszkańców w ramach tematycznych kół zainteresowań; - zakładanie dzielnicowych domów kultury - otwarcie na dzielnicę, sąsiedztwo, niekomercyjna oferta rozrywkowa; - centra obywatelskie działające w porozumieniu z Radą Dzielnicy - budowa tożsamości, integracja społeczności poprzez lokalne inicjatywy i dzielnicowe kluby sportowe; - doinwestowanie sfery publicznej - przestrzeń publiczna powinna być ogólnodostępna i spójnie zagospodarowana.
3. Zdrowie i tereny rekreacyjne	- budowa siłowni na powietrzu w celu zaktywizowania społeczeństwa do aktywności ruchowej; - analiza własności i funkcji terenów na osiedlach, tak aby boiska osiedlowe nie mogły być likwidowane, a teren oddawany pod komercyjną zabudowę; - zwiększenie zakresu terenów zielonych na osiedlach; - inwestycje w dzielnicach (baseny, parki, ciągi pieszo-rowerowe bez barier); - zwiększenie liczby również małych inwestycji lokalnych, które uatrakcyjnią dzielnicę (place zabaw, mała architektura, skate-parki itp). - Obszary zielone powinny być planowane w taki sposób, aby stanowiły spójny obszar wewnątrz miasta; - lepsze wykorzystanie akwenów i cieków wodnych występujących w mieście celem wzbogacenia oferty rekreacyjnej dla mieszkańców i gości; - przystosowanie ścieżek dla rolkarzy (właściwa nawierzchnia, bezpieczeństwo użytkowników).
4. Inwestycje mieszkaniowe	- zobowiązanie inwestorów do wykonania prac komplementarnych na rzecz miasta i mieszkańców (budowa dróg, parków, boisk) w ramach realizowanych inwestycji (postulat kierowany do urzędników, by zawierać adekwatne do powyższego zapisy w umowach z inwestorami); - zapobieganie procesom suburbanizacji przez zmianę zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub priorytet wydawania pozwoleń na budowę na terenach już zainwestowanych przed niezainwestowanymi.
5. Transport miejski	- integracja rozkładu jazdy komunikacji miejskiej, sprawny system przesiadek (czas oczekiwania max. 5 min. na kolejny środek transportu); - wyłączenie sygnalizacji świetlnej w godzinach nocnych; - likwidacja „układów drzewiastych” dróg (przykład: przedłużenie drogi od Tesco na Chełmie do ul. Małomiejskiej; estakada na skrzyżowaniu Armii Krajowej z Łostowicką); - obniżenie wysokości krawężników wysepek na ulicach; - szybkie reagowanie na społeczne propozycje usprawnienia ruchu drogowego przez kompetentne w danych zagadnieniach instytucje; - dalszy rozwój systemu ścieżek rowerowych; - zapewnienie większej liczby miejsc parkingowych; - organizacja ruchu transportu miejskiego w taki sposób, aby transport tramwajowy spełniał funkcję nadrzędną w stosunku do autobusowego; - dalsza intensywna rozbudowa linii tramwajowych, szczególnie w Gdańsku Południe.
6. Rewitalizacja	- wymuszenie na właścicielach obiektów zabytkowych dbałości o nie (np. Dworek Zakonieczny).
7. Usługi	- rozproszenie funkcji usługowej (rezygnacja z budowy rozległych centrów handlowych); - przemieszanie funkcji usługowej z rekreacyjną i mieszkaniową; - uatrakcyjnienie oferty spędzania czasu wolnego dla seniorów.

WNIOSKI PODSUMOWUJĄCE SPOTKANIE

Bardzo dynamiczne spotkanie. Mieszkańcy byli bardzo dużym stopniu zorientowani w potrzebach miasta i dzielnicy. Wsparcia merytorycznego w dyskusję wniósł Radny Miejski - mieszkaniec dzielnicy Chełm. Nie tylko Radni Dzielnicowi, ale również mieszkańcy mieli określone wizje przyszłości miasta i ich dzielnicy. Bardzo istotną kwestią dla mieszkańców okazało się lepsze skomunikowanie dzielnicy z resztą miasta, a także nowe inwestycje w dzielnicy. Warto zaznaczyć, że po zakończeniu warsztatów, kilkoro uczestników zostało, żeby przedyskutować z Radnymi Dzielnicy najpilniejsze dla dzielnicy kwestie.

Diagnoza ekspercka:

Wybór domeny pt. **Jakość życia** okazał się bardzo trafny, gdyż uczestnicy spotkania chętnie dyskutowali o udoskonaleniach i nowych rozwiązaniach w rozmaitych obszarów funkcjonowania miasta. Każdy z obszarów stanowi czynnik wpływający na ogólną ocenę jakości życia w mieście.

Innowacyjność w edukacji:

Mieszkańcy wypracowali bardzo oryginalne podejście do edukacji. Poza spostrzeżeniem o konieczności zwiększenia liczby szkół, a przy tym zmniejszenia liczby uczniów w klasach, uznali oni, iż media powinny odgrywać większą rolę edukacyjną, a nie tylko informacyjną. Podkreślano, iż w programach nauczania powinny znaleźć się elementy

kształtowanie postaw obywatelskich, skłanianie do kultury mobilności, kreatywności i odpowiedzialności.

Mieszkańcy wskazywali na konieczność wykorzystywania budynków szkolnych do nowych funkcji. Wzbogacenie życia społecznego w dzielnicy powinno nastąpić, w opinii mieszkańców, w sposób globalny i szybki. Uważają oni, iż działalność taką powinny prowadzić **kluby osiedlowe** czy też **centra obywatelskie**. Organizowanie wartościowych zajęć dla młodzieży w czasie wolnym zostało zaznaczone jako priorytet. Taka aktywność mogłaby mieć miejsce w szkołach. Aby zajęcia aktywizujące były atrakcyjne, należałoby zatrudnić menadżera, który stałby się animatorem zajęć aktywizujących i zarządzałby procesem animacji młodzieży.

Potencjał kubatur budynków szkolnych wydaje się być bardzo duży, o ile stałoby się możliwe zarządzanie nimi w sposób bardziej otwarty. Dla przykładu, w Finlandii zatrudnia się firmy, które pełnią doradztwo dla nauczycieli i pedagogów jak wykonywać swoją pracę, aby uczyć dzieci przedsiębiorczości i dać im możliwość nabywania zdolności do podejmowania inicjatyw. Takie kroki wymagają zmian i dostosowania przepisów i regulacji. Warto jednak podjąć te wysiłki, tak aby budynki szkolne mogły się stać infrastrukturą służącą całej dzielnicy i jej, nie tylko najmłodszemu, mieszkańcom.

Infrastruktura. Przyjazne miejsce zamieszkania:

Mając na względzie różnice cen nieruchomości zlokalizowanych na obrzeżach miasta, a nieruchomości zlokalizowanych w jego centrum, mieszkańcy postulowali o zobowiązaniu deweloperów do budowy dodatkowej infrastruktury (szkół, przedszkoli, dróg, placów zabaw, świetlic, innych) służącej swoim klientom - mieszkańcom nowopowstających osiedli.

Mobilność i planowanie rozwoju miasta:

„Rozlewanie się” miasta przyczynia się m.in. do trudności komunikacyjnych i konieczności rozbudowy miast o nową, niezbędną infrastrukturę. Stanowi to wyzwanie dla wielu miast świata. W Gdańsku również zauważalne jest takie zjawisko. Bardziej zrównoważony system komunikacji miejskiej i zmniejszenie korków tworzących się na drogach mogłoby zostać zniwelowane przez rozwój miasta „do wewnątrz”, tj. poprzez maksymalne zagospodarowanie istniejących tam zasobów, jak i poprzez inwestycje na terenach obecnie niezagospodarowanych.

Aby rozpoznać możliwości wprowadzenia takiego rozwiązania, niezbędne jest sporządzenie studium analizującego warunki wypracowania mechanizmu stymulacji deweloperów do inwestowania w centrum miasta. Wskazane jest też ustalenie balansu pomiędzy poprawieniem stanu technicznego istniejącej infrastruktury, a nowymi inwestycjami.

Uczestnicy spotkania proponowali szereg pomysłów odnośnie usprawnienia transportu publicznego: jak spowodować aby był spójny, dający możliwość sprawnych przesiadek ułatwiających podróżowanie po całym mieście. Prace nad mobilnością i usprawnieniem systemu transportu publicznego wymagają stałych konsultacji z jego użytkownikami. W wielu wypadkach (np. francuskie koleje publiczne) tworzy się sformalizowane komitety użytkowników, którzy stają się ciałem opiniotwórczym w dziedzinie usprawniania funkcjonowania transportu publicznego. Zorganizowanie takiego dialogu pomiędzy mieszkańcami a zarządcami transportu w Gdańsku, być może sprawiłoby, iż kwestie związane z mobilnością i transportem publicznym przestałyby być powodem niezadowolenia mieszkańców.

WNIOSKI KONCOWE MIESZKAŃCÓW

- Bardzo kreatywna i budująca sesja; niektóre, pozornie nawzajem wykluczające się pomysły prezentowane podczas spotkania, w efekcie spotkania służyły tym samym rozwiązaniom; duża zbieżność pomysłów świadczyła o jedności kierunków myślenia i przyszłych działań - „Dobrze, że mamy wspólne poglądy, ale nie zawsze posiadamy wystarczającą wiedzę, żeby znaleźć lekarstwo na wszystkie bolączki”.
- Dobrze, że się spotkaliśmy. Pytanie, jakie wnioski wyciągnie z tego spotkania miasto?
- Problemy są wspólne, marzenia też są wspólne, a realizacja leży w czyjej gestii?
- Mieszkańcy są pozbawieni ograniczeń formalnych, więc mogą marzyć i planować. Trzeba brać pod uwagę zadania, które ma narzucone gmina, a gmina nie zawsze ma pieniądze na realizację.
- Gmina nie zawsze ma środki; dużo środków pochłania edukacja, dlatego trzeba ją racjonalizować. W roku 2015 może uda się zwiększyć budżety Rad Dzielnic.
- Pierwszy raz uczestniczyłem w konsultacjach w grupie osób związanych z działalnością samorządową, posiadających tak dużą wiedzę. Jednak dochodzę do wniosku, że im większa wiedza, tym większa autocenzura, i w efekcie mniej pomysłów.
- Mieszkańcy muszą zostać wysłuchani, a argumenty odnoszące się do ich pomysłów powinny być publicznie prezentowane.
- Może dzięki konsultacjom władza spojrzy na nasze plany - kierunek jest wybrany, kolejne spotkania mogą przynieść bardziej precyzyjne omówienie.
- W spotkaniu uczestniczy niewiele osób, ale są to osoby, którym nie jest obojętny los dzielnicy i miasta. Wiele osób nie jest przyzwyczajonych do działań społecznych lub do wolontariatu.
- Dużo wątków się powtarza, dlatego mamy nadzieję, że te konsultacje przyniosą pozytywny efekt.
- Może warto, żeby przychodzili też bierni słuchacze, bo prędzej czy później wniosą coś nowego i konstruktywnego.
- Jedną z idei aktywizacji jest prowokacja.
- Ludzie często przychodzą z negatywnym nastawieniem.
- Niezwykle istotny jest dla Gdańska Port. Ministerstwo transportu, pierwszy raz po wojnie chce reaktywować Port. Aktywowano połączenie morskie z Azją Południową. Takie działania otwierające miasto na świat i inne gospodarki, służą prosperie tego miasta.

Sporządził: Piotr Wołkowiński